Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҤА ОЛОХ

ССКП Чурапчытааҕы райкомун уонна народнай депутаттар оройуоннааҕы Советтарын органа

Хаһыат 1931 сыл алтынньы ыйтан тахсар

№ 115 (5315)

1979 сыл. Балаҕан ыйын 27 күнэ чэппиэр

Сыаната 2 харчы

ЫБСЛКС РАЙКОМУН VII ПЛЕНУМУН ТУҺУНАН

Информационнай иһитиннэрии

1979 сыл балаҕан ыйын 26 күнүгэр ЫБСЛКС оройуоннааҕы комитетын VII пленума буолла.

Пленум «Уһулуччу үөрэхтээһин оскуолаларын үөрэнээччилэрин коммунистическай иитиигэ уонна кинилэри үлэҕэ бэлэмнээһиҥҥэ оройуоннааҕы комсомольскай тэрилтэ соруктарын туһунан» боппуруоска ЫБСЛКС райкомун иккис секретара В. Е. Попов дакылаатын дьүүллээтэ.

Дакылааты дьүүллэһиигэ тыл эттилэр: Е. В. Пудов — ЫБСЛКС райкомун бюротун чилиэнэ, оҕо спортивнай оскуолатын директора, П. Хохотанова — ЫБСЛКС райкомун бюротун чилиэнэ, Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччитэ, Г. Я. Григорьев — райкомун инспектора, Е. Монастырева — Чурапчы 1 №-дээх орто оскуолатын пионервожатайа, И. И. Яковлев — райком чилиэнэ, ССКП райкомун пропагандаҕа уонна агитацияҕа отделын инструктора, Л. А. Даниилова — Карл Маркс аатынан совхоз рабочкомун председателэ, И. Макаров — 13 №-дээх СПТУ комсомольскай комитетын секретара, Р. Р. Абрамов — интернат-оскуола директорын иитэр үлэҕэ солбуйааччы, С. С. Спиридонова — ЫБСЛКС райкомун бюротун чилиэнэ, Сыбыргыстаах аатынан совхоз рабочкомун председателэ.

Дьүүллэһиллибит боппуруоска уураах ылылынна.

Пленум үөһэ ааттаммыт оройуоннааҕы XXIX комсомольскай конференцияны ыҥырар туһунан боппуруоһу көрдө.

Оройуоннааҕы XXIX комсомольскай конференцияны 1979 сыл алтынньы 1 күнүгэр ыҥырарга уураах ылылынна. Конференцияҕа 13 ЫБСЛКС чилиэнигэр 1 делегат талыллар нуорматын олохтоотоо.

Маны таһынан пленумҥа тэрээһин боппуруоһа көрүлүннэ. А. С. Николаева атын үлэҕэ барбытынан сибээстээн ЫБСЛКС райкомун секретарын уонна бюротун чилиэнин эбээһинэһиттэн босхоломмут. ЫБСЛКС райкомун секретарынан уонна бюро чилиэнинэн Надежда Николаевна Матвеева талылынна.

Атын оройуоҥҥа уонна үөрэххэ барбыттарынан сибээстээн К. Б. Слепцов, М. Н. Сивцева, А. Д. Иванова ЫБСЛКС райкомун бюротун чилиэннэрин эбээһинэһиттэн босхоломмуттар. Атын оройуоҥҥа барбытынан Е. И. Матвеева комсомол райкомун учуоккa уонна үөрэх-секторын сэбиэдиссэйин, райком чилиэнин эбээһинэһиттэн босхоломмут.

Пленум үлэтигэр ССКП райкомун тэрийэр үлэҕэ отделын сэбиэдиссэйэ З. И. Монастырев кыттыыны ылла.

Манан пленум үлэтин бүтэрдэ.

Сүөһүгэ — дэлэй эбии аһылыгы

Оройуон совхозтара 24997 тонна оту бэлэммиппит, былааннаах сорудахтарын 74,6 бырыһыанын толордулар. Ол иһигэр Карл Маркс аатынан совхоз сылааҕы ситиитэ былаанын 81,4, эрилликтэр 64,9, «Сыбыргыстаахтар» 85,7, «Чурапчы» совхоз 65,3 бырыһыанын эрэ толордулар. Биллэрин курдук, быйыл от хаачыстыбата сир ахсын мөлтөх. От уонна атырдьах ыйдарыгар сөрүүн кэлбиттэр дороххой аһылык уоннай оттон ордубах былааннаах сылыар. Итинник тэгиниэн сорох сирдэргэ күһүҥҥү түстээх кэбиһиллиэх оттор сытыйыылара тахсыталлар. Онон быйыл ынах сүөһү аһылыгын балансатыгар эбии аһылык киллэриллэрэ буолуо этэ.

Итинник сибээстэн быйылгы кыстыкка Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хоптоҕатоҕун отделениетыгар уонна «Чурапчы» совхоз Арыылаахтар кормоцехтар атылынын бастакы күннэриттэн үлэҕэ киирэхтээхтэр. Бары ычаат сүөһү уонна ыаныылык турар фермаларыгар эбии аһылыгы бэлэмниир кормозапарниктар үлэлиэхтээхтэр. Ити ахсааҥа баһаттар оройуоммутугар быйылгы кыстыкка 80-чаҕа тиийэрэ былааннанар.

Ол эрээри дьыл баччатыгар диэри кормозапарниктар өрөмүөннэрэ ситэриллэ илик. Сорох сирдэргэ КВ-300 оһохтор тииййэтэр. Биллэрин кыстык сирдэрин бүдүрү ...эбии аһылык бэлэмниэххит. Үгүс кыстык фермаларга тоһо эмэ таһылдьыыт, үлэлиэхтиннэ бар кыахтаах кормозапарниктарга агардас уу кыайан баһыллыбатыттан үбүрэс көөппьөрбэ онгоһуллубат. Ол ахсуутугар үүт ыама таҥнары түһэр.

Онон сүбү күннэртэн кормозапарниктар өрөмүөннэрин бүтэртиҥ эхсуохха. Кинилэргэ тиийбэт КВ оһохтору сайылык фермалартан көһөртүөххэ. Эргэ, тэстибит оһохтору дьаһаны өрөмүөннээн, саҥа оһохтор кылааҕыттар диэри туһана туруохха.

Совхозтар салалталара кыстык бастакы күннэриттэн эбии аһылыгы бэлэмниир анал звенолары тэрийиэхтээхтэр. Ити быйыл оройуоҥҥа 12-гэ тиийиэҕэ. Кинилэр салайааччыларынан сир ахсын кыттаах, үлэһиттэри сатаан тэрийэр дьоннору аныталлыахха.

Биллэрин курдук, быйыл совхозтарга комбикорм сатааһа очуорйа. Онон былырыыҥҥы курдук оту, дьэдьэни комбикорма буккуйан сиэтии кыайтарбат. Ол оннугар күһүҥҥү хаачыстыбалаах, сытыйбыт оту, ходуулу, собуону кытта булаан эбии аһылыгы оҥоруу тэриллиэхтээх. Хас ферма ахсын кыстык бастакы күннэриттэн сылаас уу тиһигин быстаххан хааччылыллыахтаах. Ити агардас эбии аһылыгы оҥорууга эрэ буолбакка, ынах сиэнимин кытта үлэлииргэ кыаҕы биэрэр.

Совхозтар салалталара, специалистар кыстык фермаларга искусственнай үүт толору састаабынан оҥоһуулларын, ычаат сүөһүгэ уонна ыанныкка эбии аһылык күннэтэ бэриллэрин хааччыйар эбээһинэстээхтэр. Кинилэр сылаас уонна куукулаах аһылыгы хайдах састааннаах бэлэмниилларин, астааһын технологиятын чопчу ыйан биэриэхтээхтэр. Оҥоһуллубут аһылыгы туттуутугар уонна харайыытыгар болҕомто эмиэ ууруллуохтаах. Сүөһүгэ минеральнай бриккети оҥорууга эрдэттэн болҕомтолоох. Маннаха ахсыт кыстыкка бэһэлэр кэлбиттэрин кыһыгаҕ туһаныахха.

Онус пятилетка төрдүс сылын эти, үүтү оҥорууну, дьаһаҕа государственнай былааннары толорорго, сүөһүттэн ылыллар бородууксуйаны элбэтиннэрэргэ фермаларга эбии аһылыгы кыстык бастакы күннэриттэн дэлэйдик бэлэмнээн сиэтии биһаарар оруоллааҕын дириҥник өйдөөн туран, совхозтар салалталара, партийнай уонна комсомольскай тэрилтэлэр, сельсоветтар исполкомнара, специалистар баар кыахтары толору туһаныылара — кинилэр тэрээн турар соруктара.

Эрилик Эристиин аатынан совхоз биир ынах тутар 1979 үлэлээбит, опыттаах механизатор Николай Иннокентьевич Охлопков буолар.

Кини ахсыныт сылтан Чакыр отделениетыгар. Эбэ, «Маҕырчаана» фермаларыгар эбии аһылыгы бэлэмниир звенону салайбыта. Быйыл механизированнай агардаах звенога оҕуруолааччылар ... Эмиэ биллэҕин сыыр тутуутун былааннаах сорудаҕын 70 бырыһыанын толорон сезоннааҕытар бэрт бастыҥ кордорууламмыта. Сотору ... кинилэр ...

И. ЛЕБЕДЕВ.

СНИМОККА: Н. И. Охлопков.

Автор фотота.

ХОНУУ ҮЛЭЛЭРИГЭР — ХОННОХТООХ ФИНИҺИ

ИНЬИЭХЭ — 151-дии тонна

Бэрэйгээн Тит Николаевич ааттаах механизациялаах звенота Сыбыргыстаах аатынан совхозка оттооһуҥҥа үчүгэй көрдөрүүлэннэ. Кинилэр байхараны бэрт дэгэдэгэлээхтэригэр М. Д. Николаевтаахха эрэ биир кыраҥая сабыррайтардылар.

Звено хата кэһэлээн, Быйыл сайын Аммаа хочотугар бэрэтэ 933,6 тонна үчүгэй хаачыстыбалаах оту оҥортуохтулаатылар. Онон бырдааҕын киһиэхэ 151-дии тонна оттообуттар. Оттон Михаил Данилович Николаевтаах 100-туу тоннаны сорортуохтулаатылар.

Д. СОБАКИН.

СИРЭЙ КУОТАЛАҺАН

Биллэрин курдук, Карл Маркс аатынан совхоз Болтурдааҕы отделениета, быйылгы сезоҥҥа оттооһунугар оройуоҥҥа ыҥырыыта тайаарнан, хаһааҥҥытааҕар дьаҕалы сүөһүгэ элбэх дороххой аһылыгы оҥоруохтулааата. Манна сиэн устата ынах ... ханнаохциялаах ... звенолар сирэй куоталаһыыта киирсэн эрэ-тэгил тардыстылар.

Балаҕан ыйын 25 күнүгэр кинилэр оттооһун сезонун түмүктээтилэр. Куоталаһыыга опыттаах механизатор Петр Васильевич Дегтярев звенота Амма быарыгар хочотугар 868,7 тонна оту кэбиһэн Николай Наумович Игнатьевтаахтан 34 тоннанан сабырыйда. Бу звено ычууттара биирдиин киһиэхэ 141,4 тонна оттообуттар. Оттон Игнатьевтаах бэрдилэйэрэ тиксэрилэн 131,2-лии тонна дороххой аһылыгы бэлэмнээтилэр.

Бу күннэргэ звенолар отту куорэ аттынан туталлар.

«СО» корр.

ҮЧҮГЭЙДИК ОТТООТУЛАР

Киносеть коллективын бөлөҕөтүн шефтээх Карл Маркс аатынан совхоз Мугудай дьоҕун отделениетыгар быйылгы сезоҥҥа оттооһун тэрийиилээхтик киирдилэр. Кини былааннаах сорудаҕын оройуоҥҥа бииргэ бастакынан толорбута.

Оттон тыа сирдэр үлэлиир киномеханиктар наһаа эттиэх совхозтарга хаһан оту туттардылар. Ордук үчүгэйдик Сылаат Ивантов...

гэн Уолахан Күөлхүҥү киноустановка механига Платон Васильевич Карелин Чаппанданна кылааннаах Федор Ильич Готовцев, Бэттэгэ Егор Прокопьевич Корякин уо. д. а. оттоотулар.

Кинилэр бөһөхтөөн түксэннэх үлэлэрин тылларын толорон сельсоветтарынан тэрийиллибит сорҕулааҕынан оҕурууҥа ааҕыллыбытара. Ордук үчүгэй көрдөрүүнү Е. Н. Корякин ситиспэт. Кини ыраах Болтого отделениетыгар 12 тонна оту туттарда.

И. ЕГОРОВ.

ҮТҮӨ БАГЫТА ХОМУЛУНА

Карл Маркс аатынан совхоз Болтурдааҕы отделениетын оҕуруотчуттара звенотта быйылгы үүнүүтүн үчүгэй хаачыстыбатын, кыайан бэлдьохоон хомуйдулар.

Кинилэр сабылыгаах сир 2 тонна кэрэҕэ оҕурсуну быстылар. Бэрдийэ 12 тонналардаах баһаанаҕа хаппыыста үүнүүтэ хомуулунна. Бэлэҕин оҕуруотчуттар эчэйбэ ыалларгыга уонна хаппыыста сэбиэдиссэйин тонуйтуллар.

Е. СЕРГЕЕВ.

Үлэҕэ хорсун быһыы магистрала

ИННИЛЭРИГЭР ВИТИМ

Витим өрүһү туоруур аан бастакы муостаны тутуу болдьох иннинэ сабаланар кыахтанна. Үлэ хаамыытын 595 №-дээх тутар-тэрийэр поезд эдэр маастар кэрдээччилэрэ түргэтэттилэр. Кинилэр соһообут сулааларынан бэрт арҕаһы кутааччылар айанныллар. ССТА корреспондена Д. Спиднев биллэрэринэн, Витимҥэ тиийиэхтэригэр 8 көсү хаалла.

Саҥа Уулкан үескүөбэ

Азербайджанскай стальком оһуордааммыт түмүктэринэн туус муҕан дьиэлэр. Каспий пебии ... ылара, чоҕайан олорор хаһаастаах хонуулар оһуудым ыт ... Ундан станция вокзала ... буолуоҕа.

Ону тутуута «Азербайджанбамстрой» тутар-тэрийэр управлениета коллектива туруннна. ССТА корреспондена М. Совеено сурубэрбитинэн, бырайыактааччылар пассажирдарга мутуурэ тобыгастаах үргүүбүйэнэ тэрийэргэ бэлэмнээтилэр.

ССТА.

Иитэр үлэҕэ—кэлим сыһыаны!

КУЛЬТУРА ТЭРИЛТЭЛЭРЭ ҮЛЭ ДЬОНУН ОРТОЛОРУГАР

ССКП Киин Комитетын «Идеологическай, политическай-иитэр үлэни салгыы тупсарыы туһунан» Уурааҕын олоххо киллэриигэ оройуон культурнай-сырдатар тэрилтэлэрэ үгүс өрүттээх үлэни ыыталлар.

Сайын фольклор фестивалын оройуоннааҕы көрүү-конкурс ыытыллыбыта. Бу фестивальга, ордук ырыаннан, үлэһит ыччаттар актыыбайдык кыттыбыттара. Итинтэн салгыы Намнар бачымыннарын ойуон агитаационнай бириигэдэлэр үлэлэрин саҕалаабыттара.

Ордук тэрээһиннээхтик уонна киэҥ сырдары хабан Культура оройуоннааҕы дьиэтин «Сайаргэ» агитбригадата үлэлээтэ. Агитбригада урукку оттугэр кыайан ситэ сылдьыллыбат уһук учаастактары—Мындарбайыны, Бахсымы—хонныта, программата кэнгиэн, балачча чочуллубутунан, дьонго тиийимтиэтинэн ордук кэрэхсэннэ. Жанр өттүнэн баай, тыланыо тупсаҕай буолан, көрдөрбүт концердара сэр ваҥы баһыробили ылылар. Концерт сценарийыгар чабыргах, ырыа, үгүүү эра буолбакка, бастыҥ опыт ситиһиилэрэ, үлэ иһэҕэстэрэ арыллан көрдөрүллүнүүлэр. Агитбригада үлэтин музей быыстапката, агитчемодан ордук байытан биэрдилэр.

Оттооһун күүрээнээх күннэригэр Мүтүдайдааҕы, Хатылытааҕы, Сылагчыааҕы Культура дьиэлэрэ эмиэ бүһаҕава суохтук үлэлээтилэр. Мүтүдай агитбригадата үлэтин тэрийиигэ сельсовет исполкомун председателэ Г. Н. Ситев, культура үлэһиттэрэ М. Овешникова, А. Аммосова ордук дьулуурдаахтык үлэлээтилэр. Агитбригада быйыл сайын оройуон совхозтарын территорияларыгар барытыгар сырытта. Итини таһынан кыоталаһар Максим Горькай аатынан совхоз (Мэнэ-Хагалас) фермаларыгар отчуттарыгар сылдьан концерт көрдөрдүлэр, бэсиэдэлэстилэр, үлэ опытын атастастылар. Онон Мүтүдай уонна Төҥүлү Культуралара дьиэлэрин агитбригадалара хардарыта сылдьыһыылары саҕалаатылар. Бу соҕун дьоһуннаах атын коллективтар үөрэхтэхтэр. Оройуон бары агитбригадалара сайын устата 114 концертаҕы отууларга, фермаларга, кулууннарга сылдьаннар алта тыһыынчаттан тахса киһини хаптылар. Культура тэрилтэлэрэ, төһө да итэҕэстэрдээҕин иһин, үгүс книга-передвижкаларга тэрийдилэр, бэсиэдэлэри, лекциялары аахтылар, отууларга хаһыаттары, бюллетеннары тэһээрдилэр. Бу үлэни Хатылы библиотеката (библиотекарь М. Пустинова) тэһээрдиилаахтык ыытта.

Сайыҥҥы кэмҥэ фермаларга Кыһыл муннуктар балачча тэрээһиннээхтик үлэлээтилэр. Ол эрээри кинилэр үлэлэрин кэдьүүһэ, производственнай көрдөрүүлэрини кэмиир буоллахха, ыраҕынан ситэтэ суох.

Сотору таҕыста ыытыллыбат кэриһэн көрүүгэ сорох кыстык фермаларга сыһыа муннуктар тэриллиилиниктэрэ көһүннэ. Кыһыл муннуктары көрүү-конкурс бара турар кэмигэр итэ үлэхэх котүтүүгин буолар, Бэйилыбыт итэҕэстэри туоратар оксор суһал, эрчимнээх үлэ ирайыллар.

Бу кэмнэргэ быһаарыллахтаах биир сүрүн соругунан Культура дьиэлэрин кыстыкка бэлэмнээһин буолар. Чурапчытааҕы музыкальнай оскуола (директор Г. Н. Сотников) өрөмүөнү урукку сыллардааҕар тэрээһиннээхтик ыытта. Ол эрээри үгүс кулууннар оттулла иликтэр. Оҕо музыкальнай оскуолалаах Хоптоҕо кулууба бу кэмҥэ кыттыллар турууга суох турар. Намцыктарга баар Культура дьиэлэрин итиитин, маһынан хааччылыы—хаһаайыстыбалар ностоҕо.

Культура дьиэлэрин кыстыкка тэрээһиннээхтик киллэрии, культурнай-сырдатар тэрилтэлэр иитэр үлэҕэ туруоруммут соруктарын олоххо киллэриигэ өссө күүрээннээхтик үлэлииллэрин ситиһии—бу күннэрдээҕи сүрүн соруктпут.

И. КАНДИНСКАЙ,
райсовет исполкомун культураҕа отделын сэбиэдиссэйэ.

КОМСОМОЛЬСКАЙ ОЛОХ

Отчуоттар быыбардар

ОРТОНОН СЫАНАЛАННА

Коммунистическай үлэ коллективын аатын ылар иһин охсуһар «Полиграфист» комсомольскай-ыччат коллектив хааччыстыба уон коллектива кэдьүүс тордүс пятилеткатын тордүс сылын—былатын тордүс сылын эрэллааннарын ый аайы эрэлдэхэн толорон иһэр. Комсомолецтар тэрилтэ ыытар бары үлэтигэр активнайдык кытталлар.

Комсомольскай үлэни сэргэхситиигэ промкомбинат, уу-баанк үлэһиттэрин комсомольскай тэрилтэлэрин кытта куоталаһыы дуогабарын түһэрэн үлэлээһин улахан көмөлөөх буолла. Комсомолецтар көбүүлээһиннэрин ГТО сдаскы нуормаларын туттарыыга, субуотунньуктарга. Үүсуран самодеятельноска, добровольнай народнай дружина, оперативнай группа үлэлэригэр кыттыы биллэрдик сэргэхсийдэ.

Политическай билиини үрдэтиигэ тэриллибит «Сайдыылаах социализм Конституцията» оскуола икки сыллаах программатын түмүктээтэ. Бары комсомолецтар Ленинскэй зачеттары ситиһиилээхтик туттардылар. Комсомольскай тэрилтэ үлэтигэр А. Смирникова, М. Наумова, И. Хожтарова ордук активнайдык кытталлар.

Ол туһунан типография комсомольскай тэрилтэ биир сыллаах үлэтин түмүктүүр мунньахха секретарь А. Слепцов докладыгар уонна докладга дьүүлэһиигэ кыттыбыт комсомолецтар эппиэтигэр бэлиэтээтэ.

Отчуоттуур мунньахха сорудахтары толоруута сорох комсомолецтар сахаанын сыаналанатардарын, бэйэ билиитин үрдэтиигэ ситэтэ суох үлэлииллэрин туттарынан критическэй этиилэр киирдилэр.

Комсомольскай тэрилтэ секретарын биир сыллаах үлэтэ *ортонон* сыаналанна. Маннайгы сүһүох комсомольскай тэрилтэ секретарынан *Алексей Слепцов* биир саҥаттан талылынна.

С. НИКОЛАЕВ.

Былааннаахтык үлэлиэххэ

Оҕо учреждениелерын үлэһиттэрин комсомольскай тэрилтэтин отчуоттуур-быыбардыыр мунньаҕар докулаатын секретарь Т. Лукина оҥордо. Оҕону иитиинэн дьарыктанар бу учреждениелар комсомолецтара бары үлэҕэ активнайдык кытталлар. Общественнай сүбэ ааспыт марохан кыстыгын ыарахаттарын туоратыыга шефтээх Толой Дирнигэр, Болтоноҕо эбии аһылыгы бэлэмнээһиҥҥэ элбэх субуотунньуктары тэрийэн, улахан көмөнү оҥорбуттар. Политическай үөрэҕинэн бары комсомолецтар хабыллыллар. Общественнай-политическай аттестацияҕа анал комиссия тэриллэн, үлэ тэрээһиннээхтик барбыт.

Ол эрээри комитет мынтар үлэтигэр үгүс кэтүтүүлэр, итэҕэстэр бааллар. Комсомольскай мунньахтары ыытыы ахсаан өттүнэн устаан көрдөбүлүгэр эппиэттээбэт. Сайыҥҥы кэмҥэ комсомольскай үлэ тохтотуллубутун тэгэ. Мунньахтарга кэскиллээх болпуруостар былааннаахтык көрүллүбүттэр, үгүс тэрээһини эрэйбэт бытах болпуруостарынан мунгурдаммыттар. Үлэ Оҕо сылыгар аналлаах былаана суох ыытыллар. Делопроизводство туруга мөлтөх. Ылыныллыбыт уураахтар туолууларын хонтуруоллааһын тэриллибэт. Бу туһунан кэпсэтиигэ тыл эппит комсомолкалар *А. Фомина, А. Петрова, Л. Петрова* сэрдээхтик критиканы оҥордулар.

Комитет биир сыллаах үлэтэ *ортонон* сыаналанна. Комсомольскай комитет саҥа састааба быыбардаанна. Киин секретарынан *Анастасия Фомина* талылынна.

В. ПОПОВ.

СЕКРЕТАРДАР СЕМИНАРДАРА

Балаҕан ыйын 25 күнүгэр ССКП райкомугар маҥнайгы сүһүох уонна сыахтааҕы партийнай тэрилтэлэр секретардарыгар аналлаах семинар ыытылынна.

Партийнай тэрилтэлэр секретардара **«Тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын оҥорууга ылыллыбыт социалистическай эбэһээтэльстибэлэр толорууларын уонна общественнай сүөһү кыстыгар партийнай тэрилтэлэр соруктарын туһунан»** ССКП райкомун секретара Е. М. Макарова, **«Партийнай тэрилтэлэргэ отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтары ыытыы туһунан»** ССКП райкомун тэрийэр отделын сэбиэдиссэйэ Э. И. Монастырев, **«1979—1980 сс. политическай уонна экономическай үөрэхтээһини тэрийиигэ партийнай тэрилтэлэр соруктарын туһунан»** ССКП райкомун пропагандаҕа уонна агитацияҕа отделын сэбиэдиссэйин солбуйааччы И. Д. Неустроев, **«Толоруу хонтуруоллааһыны тэрийии туһунан»** ССКП райкомун уопсай отделын сэбиэдиссэйэ Н. И. Монастырев лекциялары иһиттилэр.

Семинарга маны тэҥэ партийнай үсунүөһү толооһун, учуот уонна отчуотуннас, партийнай дьыалалары толоруу, олорор сиригэн политическай - массовай үлэни тэрийии, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэргэ отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтары ыытыы боппуруостарыгар сүбэлэр биэрилиннилэр.

Правопорядогу харыстааһыныга үлэни тупсарар уонна сокуону кэһиини утары охсуһууну күүһүрдэр туһунан» ССКП Киин Комитетин саҥа уураҕын олоххо киллэриигэ партийнай тэрилтэлэр соруктарыгар ыйыылар оҥоһуллуннулар.

«СО» корр.

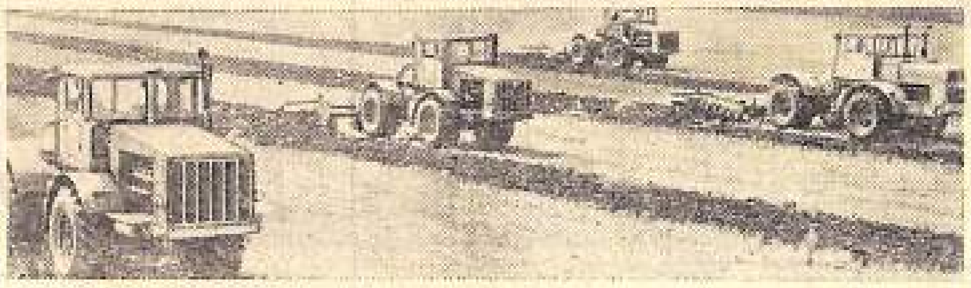

Саратовскай уобалас сири оҥорооччулара быйыл кыһыҥҥы ыһыы иэнин 1,5 мол. гектарынан кэҥэтэр соруктаахтар.

Снимокка: Пугачевскай оройуон ССКП XXV съезин аатынан колхоһугар күһүҥҥү хорутуу.

ССТА фотохроникката.

ТӨРӨӨБҮТ ДОЙДУ УСТУН

ЗАПОРОЖЬЕ. Мастан туурулубутунан яблокалар—Запорожьеттан дойду хоту уонна илин өттүлэригэр көтөр самолеттар сүрүн таһаҕастара. Итти регион олохтоохторугар фруктаалары ыытыыны Днепровскай оройуон хаһаайыстыбалара саҕалаатылар. Аныгыс Российскай Федерация куоракттара мантан быйыл күһүн 20-тэн тахса тыһ. тонна яблоканы ылыахтара.

УССУРИЙСКАЙ. Сергей Лазо аатынан комсомольскай этэрээт революционнай, бойобуой уонна үлэҕэ албан аат Приморьетааҕы кыттыыларынан атынан поход оҥордо. Приморскай тыа хаһаайыстыбаннай институт 150 километры айанаабыт буденновскай формалаах студеннарын гражданскай сэрии, бастакы пятилеткалар ветераннара, үлэһит ыччаттар, үөрэнээччилэр эҕэрдэлээтилэр. Поход кыттыылаахтара кырдьаҕас патриотическай, революционнай үгэстэрин тустарынан кэпсээтилэр, концердары биэрдилэр.

МУРОМ (Владимирскай уобалас). Орджоникидзе аатынан завод паркатыгар оҕолор автомобильнай городоктара аһылынна. Муром эдэр олохтоохторо машина автоделоны, суолунан сылдьыы быраабылаларын билсэллэр. наставниктар салааттарынан 700 метрдээх магистральга практическай дьоҕурдары ылаллар.

ССТА.

Чурапчы сельсоветыгар эбии быыбардар

Чурапчы сельскэй Советын исполкомун 1979 сыл балаҕан ыйын 21 күнүнээҕи быһаарыытынан атын оройуоҥҥа барбыт депутат оннугар **28 №-дээх Мелиораторскайдааҕы быыбардыыр уокуругка** эбии быыбар ыытыллар буолла.

Сельсовет исполкома ити уокурукка **эбии быыбары 1979 сыл балаҕан ыйын 30 күнүгэр, баскыһыанньаҕа анаата.**

СЕЛЬСОВЕТ ИСПОЛКОМУГАР

Чурапчы сельскэй Советын исполкома эбии быыбардарга уокуруктааҕы быыбар комиссиятын общественнай тэрилтэлэр уонна үлэһиттэр обществоларын представителлэриттэн маннык састаабынан тэрийдэ:

28 №-дээх Мелиораторскайдааҕы быыбардыыр уокуругка председатель—Дьячковскай Николай Алексеевич, секретарь—Афанасьев Михаил Романович, чилиэн—Братышева Мария Герасимовна.

Хааллыы биричиинэлэрэ ханныктарый?

Ааҕан-суоттаан үлэлээбэттэн...

Кытааннахтааҕы эргиэн предприятиета аҕыс ыйдаах былаанын толорботоҕо.

Ардахтаах сайын буолан ыраах сирдэртэн табаары тиэйэн аҕалыы боппуруоһа ыараабыта биллэр. Ол гынан баран, мин санаабар, сүрүн биричиинэнэ ааҕан-суоттаан үлэлээбэтин буолла. Сүөгэ баарыгар сатыатар кэһилигин күннэрэ иһадыйар табаардарын сонтоох көмөйүнэн хааччымнар ыыах баара. Билиини мас ырыыта остан турар, саахар, кондитерскай, макароннай оҥоһуктар саппааһтара аччаата. Олору тостара охсуохха наада.

Баар кыах эмиэ ситэ туһаныллыбат. Тиэйэ сылдьан атыылааххы сонтоох табаар маҕаһыын ахсын баар. Холобур, Сылаҥҥа иаскы оҕо таҥаһын арааһа, Кытааннахха куртка, кыра оҕолор атахтарын таҥаһын элэгэтэ сезоннарыгар атыыга барбакка, бүччүм маҕаһыыннарга сытан хааллылар. Ону атын сиргэ тиэйэн атыылааҕы баар-суох соҕотох «Беларусь» тракторбыт совхоз үүтүн таһыытыгар сылдьан хаалла. Ол оннугар автомашинаны туһаныахтаах этибит да, ону биэрбэтэхтэрэ.

Мантан күһүн өрөмүөн үлэтэ үтүрүйэрэ турар. Бэрэҕэ, Улахан Күөлгэ оһохтор оҥоһулла иликтэр, даҕ, күнүс күтүүтэ кыттыллыбатаҕа ыраатта.

Итиниктэр тэбииллэригэр мин үлэлиир Сылаҥнаҕы промтоварнай маҕаһыыным аҕыс ыйга былаанын 19 тыһ. солк-нан кыайбатах эбит буоллаҕына, тоҕус ый түмүгэр 38 тыһ. солк-нан кыайбат кутталлааммын. Онон предприятие директора Н. В. Потапов, местком председателэ Л. Н. Иванова, товаровед З. П. Сидорова пятилетка тордүс сылын сорудахтарын толорор суһал дьаһаллары ыллахтарына сатанабыт.

В. ИВАНОВ,
продавец.

Сүөһүгэ—томоойу, ичигэс кыстыгы!

Күүрээни эрэйэр күһүҥҥү түбүктэр

Балаҕан ыйын тиийэ, сүөһү кыстыкка киирэр ээнигэтэх күннэрэ үүннүлэр. Бу иннинэ айылга ыйыыттыннай сүөһү барыта хотонноргo киирэхтэлэр, фермаларга эбии аһылык бэлэмнэнэхтэх.

Итинэн сибээстээн биһиги корреспондеммыт тэйнастыбаннай салайааччылары кытта кэпсэтии сырытта.

Д. СОБАКИН, Субуруускай аатынан совхоз Солоьевтааҕы отделениетын управляющайа:

— Балаҕан ыйыгар бадьаччы курулаан баран, отделение сылларҕа оттуур былааныгар 26 бырыһаан куоһарда. Барыта 2750 тонна оттоннубут. Бу кэмнэргэ оттообут ньиэмнэр ходуһаттан тахсыталаан эрэллэр. Инэн эппэ оттоону куруоҥҥа туттуутун үмүрүтэлээр. Онон биһиги отделениеҕа үлэһит илии баччаннан, кыстыкка бэлэмнэниигэ кыргүөмнэхтик турунан эрэбит.

Ньыройдор уонна ньаммыктар быйыл кыстык хотонноро бирисэлгинэр киирдилэр диэххэ сөп. Оттон субааттарбыт хаһан киирбэттэрин чуолкайдык этэр кыаҕым суох. Мырыла Арҕаа, Тайэр фермата хотонноругуннан оромуоннарын хаамнатыттан туттулуктаах.

Былырыын Тайэр фермаҕа хотоно улаханнык уу түһэбутэ, эргэтэ даҕаны барт. Онон быйыл акарыгар эрэ кыстыыр тыын быһаарыллыбыт. Онно тыһаҕастары киллэрэллэхит. Бу күннэргэ «Юность» ферма хотонугун оромуоннаан ситэрэллээр, уонча хонон үлэлэ бигэ хас да хонно.

Биһиги маанньыктарга уонна ньыройдорго үбүнэс тоонньорбо бирилээр. Ол гынан баран субааттарбыт турбуттаах хотонноругар Ы. оһоҕор тииййэтэр. Ону Хахыйах уонна Кыл-бай сайылыктарыттан уктарбуттарыгар тииййэбит. Оттон комбикормуп сиппаһан кулутэм. Онон быйыл ол бинир кормоколнарынты тыыммытыгар эбии аһылык кыстыы бастакы күннэртэн бэлэмнээнэ.

Былырыын Соловьев отделениетыгар сүөһү кыстыгын ситэ тахсыбыта. Быйыл ону тохтотоор, ардуу бороосуолары кыстыкка бэлэмнээбутун үүтүгэр быһааранабыт. Биһиги групповой клеткалар оҥоһулуннулар, алта борооску иитинни сүүнэр доргбит. Оттон маанньыктарбыт балааҕаҕа ситэтэрэ бэлэмнэлэ илиттэр.

Е. СЕРГЕЕВ, Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдааҕы отделениетын управляющайын эбээһинэйин толорооччу:

— Биһиги быйылгы кыстыкка 4700 тонна хорсун оттоох хорообут. Былаан быһыытынан 1600-тан тахса мин сүөһүнү иитиэхтээх этибит. Ол гынан баран, 30 сүөһү кормуубул кулэһинээн сүтэрэлбит. Ол эбэтэр бороосуолар эмэ бэһиллэр. Онон быйылҕыттан сүөһүбут таһымбыт кутталлаах.

Отделение маанньыктарын балаҕан ыйын 20 күнүгэр кыстык хотонугар киирдэ. Оттон ньыройдор ый сиргатыгар кормоччулар туттарыллыбыттара. Биһиги Кыстык Кутугар хотонугар 300-чэ ынах турар. Ити хотон оромуона ситтэ, ферма олоҥун буола.

Оттон «Тыһыньчалаах» хотоннут үһүс эрэ кормуну оромуона ситэриллинэ. Иньнэ кориуэ бу кыннорго бэлэм буолар. Оттон субааттар киирэхтэх үһүс кормутарын оромуона улаханнык тардаллар кутталлаах, Уопсайынан даҕаны бу ферма үлэтигэр улахан кырахаттар үөскүүр турулуктаахтар. Ол курдук, сайын «Сельхозтехника» холбоһуутун монтажниктара хамирөнир систематын оттуран кийиттэр. Оттон сүөлэлэр куһаҕаннык уонна маңырыйаал тиийбэтэр ситэриллэ эрэллэр. Аны бэлиэн Маҕалык эбэтэр бүтэрэн барар киирэллэрин туһунан болҕомтолоох. Онон бэйэбит силэнмит хотонноргор кэлбиттэр. Онон даҕаны балааҕаҕа диэри билэбит. Дьэ итэ курдук бу хотонугар хаһан кормоолоргу улаханнар биллибэт. Биһиги сүөһүтэ эбии аһылык бэриллибэт.

Оттон Кыстык Кутугар эбии аһылык бэлэмнээһинэ быһаарылланна. Маны хайыыста сөбөрдөрүттэн, тоһоҕо 0,5 гр. комбикормунан эбии аһылык биэрэбит.

Кыстыкка үлэһиттэр сүөһүһүттэр сүүмэрдэниллибэттэр — эрэ. Аҕыйах бороосуу кормочуттартан уратылар бары анньыллар. Бу кыннорго сүөһү тарбыт хоһуйаллар кыстыктарын эрэллэр. Онон кыстыкка бэлэмнэниигэ үчүгэй хотон кыах буолар.

П. СКРЯБИН, «Чурапчы» совхоз Кытаанахтааҕы отделениетын управляющайа:

— Балаһыанньабыт мөлтөх диэн быһаччы этиэхтэххэ сөп. Ол курдук, сүөһү кыстыыр хотоннорбут ситэ бэлэм буолбатахтар, сүөһүлэрбит оттуулара буола илиттэр. Урут отделениебит курдук, биһиги маанньыктар уонна ньыройдор кыстык хотоннорго киирдилэр. Оромуон үлэтэ ый бүтүүтүгэр эрэ бүтэрилиэ. Биһиги үлэ сүрүннээн, 300-чэ бороосуу туруоктаах ситэ хотонун туттуу кытталлар. Бу хотон, түмүктэрэ уонна аһыйах кэлүөттэрэ наадаллахха, бэлэм буолла.

Биһиги отделение сүөһүтүн күннэ баара-сүөһү 9-туу центнер корм үүтүн оҕорбут. Ити махтах үлэһиттэртэн кыччатар. Үүт кыһыннар үлэһиттэр кэмнээн турар. Ол биһиги турар, фермаларга эбии аһылык бэриллибэттэн табыста. Бары маанньык тохтоор халааттар кэлэ, хамнык даҕаны тэтэнин тахсыйаабат. Сүөһүлэрбит даһаһыан хотонноро. Комбикорм тахсыта эттибит кыраттарга сааһар. Бэйэтин ону таһарга суоһа.

Үлэбит бэйэтин оттуллаах быһыл да балаһыанньабыт бэрэһэлэрэ суох. Бу кыннорго бороосуу кормочуттар улэтэ саҥардылыга туттарыахпыт.

РЕДАКЦИЯТТАН: кэпсээн курдук, оройуон совхозтарыгар кыстыкка бэлэмнэниини туруута мөлтөх. Балаҕан ыйыгар диэри хотоннор оромуоннара ситэриллэ илик. Фермаларга эбии аһылык бэлэмнэниитэ. Ол түмүгэр үүт маны тахсар түһэр. Ньыройдор кыстыктарын оттуллэрэ саҥаланан эрэр. Онон совхозтар, отделениелэр салайааччылара, партийнай, профсоюзнай тэрилтэлэр аатынан күнүн хатыннар сүөһүнү кыстык хотоннорго киллэриини, хайыы-хаамыла тэрээһиннэригэр сыһыарыы хааччыйы эбээһиннээхтэр.

Үрэххэ таҕыстылар

Эрилик Эристиин аатынан совхоз быйылгы кыстыкка Нуотаргаҕа Хоптоҕо тыс Хадаар отделениетин уонна былырыыҥҥы сирдэргэр—Күлүтабыт сирдэригэр—Кулата Саҥа Маанньыкка уонна Саҥа Маанньыаҕа сырыттахха-ыччат сүөһүнү иһиттэр кэһэр сарылтыр. Онно үлэһиттэрбит сүөһү иһиттэр сүүмэрдээн үрэххэ таҕыстылар.

Иккис отделениеҕа—Хоптоҕо бэрэйэр Бырыы ферматын маанньыктара Чымтай кыстык хотонугар костуулар. Онно быйыл 10-чэ маанньыктыт үлэлэр. Биэмэлэр уонна дьиэлэр кыстык сирдэрин булбуттара. Олорго балаҕа ор буолла. Оттон субаттар хаһан хотонноругар киирэллэрэ биллибэт. Ол күнүгэр кэмнин эмиэ туттулуктаах.

Биһиги туруулуннан, сэбиэт ыстыкка бээ ньирэй ола. Оттон иккис Хоптоҕо отделениетыгар. Комбикорм сиппалаһ бысттан, сэбиэс фермаларга эбии аһылык бэлэмнэммэт. Бу иннэ Маҕа-Хаҥалас Тахтаҕыттан алта массыына комбикорм таҕыстылар. Бу түүн эмиэ киирэллэхтэр. Онон хамнаах эбии аһылык ньыройдорго уонна маанньыктарга сыһыарыы бууллар бэрэллэр буолла.

Түмүктээн эттэххэ, быйыл даҕаны хотоннорбут кыстыкка үчүгэй, хайыы эстыбыллар тэрэйэннэ сүөһүнү киирэн эрэллэр. Быйыл атын отделениелэргэ эмиэ таҕыста.

А. АЛЕКСЕЕВ,
«СО» общ. корр.

Хайаатын кырдьаҕастара В. И. Петрова уонна Е. К. Денисова быйыл сайын Эрилик „Эристиин“ аатынан совхоз 4-түү түһүмэх оттон бэрэлээрэлэр сордун тырдалэйбит. Ньолмуйах турур эттэрбиттэрэ эттэр икки бүтэйбит кэлэн совхоз ыйынан ситэрбит сирэйдэрэ бинирбиттэриттэн Кыр-Бэкинэньянских биһиги кэлэн. Бу бараан эттэр 9-туу хоно.

Сорудаҕы икки бүктээн

кэрбэтэригэр сорудахтарыгар оттуу кэбиһэн ыллыбыттар, ыллэтэн, анарын барыктарын кырдьаҕастарыгар айымымы тыһаарыллыбыттара.

Василий Петрович уонна Егор Константинович Бэрэһэн бирасэр 9-туу хоно.

Снимокка: В. И. Петров (хаҥас диэки) уонна Е. К. Денисов кэбиһэллэр.

П. Оконешников фотота.

Кыраат уонна тыа сирэ

Шефтэһии түөрт сезона

Ленинград судовой туттааччылара «Шуйскай» совхоз иитин үлэлэспиттэттэн түөрт сыл буолла. «Адмиралтейскай» сүүрэмэ ыстыэтаа бэйэлэрин маастардара ... дьиһэтэттэр айылары кыдук тэрилтэлэрин ... отделениелэр судовой тутааччылар уонна сирэ оторооттэр икки ардыларыгар сибээс үлэ эрдух баар. Адмиралтейскай холбоһук итиэнэ тэрилтэлэрэ кырдук совхозка кэлэллэр. Кэбиһэ коммунистэр күннэтэ тэрилтэ ыстыатыгар тахсаллар, бэйэтин кэлэтинэн тэтимнэххэ түһүтэр средстволары бэрсибиттэр. Сыллыргыга Ленинградтан бэйэлэрэ кэлэн ахсаан көмөлөһөр ымыйаар, саха эрэ баар тэрилтэлэр хааһалар. Онон бүтүүнэ мастер туттулуннулар, кэрэ оҥорууларыгар спортивнай площадка тутуллубута. Олох-дьаһах кэрэтигэр баар.

Ленинград судовой тутааччылара сайын оттуу курдук мастерскойдарга үлэлэһэн совхоз сирдэринэн сылдьаллар. Совхоз кэлэр бэйэтин үлэтигэр ...

Осо сонуһуннаан кэлэн «Шуйскайга» шефтэһэн турар көмөлөр сынна бэл. Бэлэмнэнэр кырдыр дьыала. Кыһын, ол киирэн ... Судовой тутааччылар тыа сирэ эрэ, тутуу ... хаһаайыстыба хоһоонун ... Ол сорох туттубуттара тэрилтэ кэмнэннэ, бэйэтэ буоллар ...

Балаһыанньалары кэмнэргэ быһаарыылар шефтэһэр ... кэлээн хаарга баарга киирэр. Үрүҥ киһитэн бэрэбиллэр. Онтон тэрилтэр бэйэтинэн ...

бууллубаттар, ону биһиги сирэ оҥорооччулар техника ... оромуоннар ... кэлэр, совхоз үлэһиттэрэ оттуур уонна үлэһит тэрилтэтин ...

Судовой туттааччылар совхоз кэлэн ...

Сирэ оҥорооччулар шефтэһээччилэригэр махтаналлар.

М. МИХАЙЛИЧЕНКО,
ССТА корр.

Ленинград к., Ленинградской губерния.

Ынахыыксыттар түмсүүлэрэ

Сотоорутааҕыта Субуруускай аатынан совхоз Болтоҥо отделениетыгар Болтоҥо уонна Хатылы отделениелэрин маанньыксыттара үтүө күрүөбүт социалистическай куоталаһыыларын түмүгүн И Харбалааҕа түмүннүлэр. Урут кэлэ үлэлиттэллэр түмүктэрин үөрүүлээх түмсүүтүгэр Болтоҥо сельскай Советын исполкомун председателэ, парттэрилтэ секретара В. В. Попова эстэ. Мунньахха дьон икки отделение маанньыксыттарын сайыҥҥы үс ыйдааҕы үлэлэрин түмүктэрин туһунан сиһилии кэпсээтилэр, опыттаах атастастылар, куоталаһыы түмүгэ таһаарылынна.

Сайыҥҥы мөччүргэн ыйдарыгар үүтү государствоҕа туттарыы сорудаҕын 119-184 бырыһаан толорбуттар Хатылы отделениетын В. К. Дорогунова старшайдаах Боттики уонна Болтоҥо отделениетын П. М. Попова старшайдаах Лагыны фермаларын коллективтара куоталаһыы кыайыылаахтарынан ааҕылыннылар. Киниэхэ бэһирдээх сыллар ыйдаах кыһыл вымпеллар уонна үрүҥ илгэ чорооноро туттарыллыннылар.

Бу фермаларга сайыҥҥы ыйдарга маанньыкка маны постуутта таһаарыллыбатах, сыһыл устата кимээ ыйы тохоччу ыйытар сайыма экранна, бобуой листоктар тиһигин быстарбакка сырдатан испиттэр.

Ол эрээри үлэ ферма ахсын эрэйдэнэ үчүгэйдик тэрийиллибэт. Ол курдук, Хатылы отделениетын Хаҥалас фермалар илиэ ыы оҥорбуттары. Ол да иһин бу ферма куоталаһыыта табыччыттар түөһэнинэ. Оттон Болтоҥо Чырыкыайта сирэй куоталаһар Ботгинкэргэ аҥардас үүтү ыыһын бэйэтин толорору бырыллыбыныы эрэ сайыыр тарда.

Болтоҥо уонна Хатылы отделениелэрин фермаларыгар үүтү ыыһын уонна дьоһун-тартарыгар тутары былаааннарын аҥара толордулар. Онон Болтоҥо бутаан ааспыт үрүҥ илгэ үлэтэрин түмэгүттэр аҥардас — государственнай тылорору буолбакка, бүтүн бэрэйилэнгиттэр сирэ, сыл бүтүннүгэттэр, өссө таһаарылаатыктын үлэлиэх диэн сороу туруорулунна.

Түмүккэ икки отделение маанньыксыттарыгар эдэр пианистар концерт буолла. Дьэ ити курдук Хатылы уонна Болтоҥо отделениелэрин маанньыксыттара иккир ыйга өссө таһаарыылаахтык үлэлииргэ бигэ быһаарыныылаах таҕыстылар.

С. СМИРНИКОВА,
профсоюз рабочкомун председателэ.

ЭКРАНҤА — САҤА ХАРТЫЫНАЛАР

Бу күннэргэ өрөйүөн экраннарыгар саҥа, сиэрдээх, көтөн экраннаах ыалыы болдьоххо иилбит «Кентавры», «Последний шанс» диэн киинэлэр көстүөхтэрэ.

Икки сериялаах «Кентавры» диэн фильми режиссер Витаутас Жалакявичюс туруорбута. Хартыынаҕа Латинскай Америка биир дойдутугар демократическай былааһы утары турбут заговорщиктары утары өстөһүү көстөр.

Дойдута балаһыанньа сыттааныгыы «Кентавр» диэн ааттаах президент утары заговор тэриллибитэ. Таҥнарыы, сайыннас, дьону бэрин биэрин атыылааһына, провокацыйалар уонна политическай «сарыйуулар» элбэхтэрэ. Баймынай хунта саҥа дьаһалларын оҥорон Ол... кырдьык дойдуну биир тиһик инээлэрбиттэрэ. Онтон президент аһаргыттаналар... көҥүл ... тыллаахтара, кэм ... ситаран баран ол ... балайтаран ...

Киинэ героя Орландо президент эрэллээх доҕоро тиһэх мүнүүтэлэргэ диэри бу трагическай событиелар ... киһилэрдэрин ... сатаабата, ол ... баран ханнык ... сылайбат ... түмүгэр туту да тыыар ... туойбута.

Бу ытыылаах күннэргэ ... героийдарын олох тоҕун саамай драматическай чаастара быһаарыллар.

Киинэҕэ биллиилээх актердар Донатас Банионис, Регимантас Адомайтис, Юозас Будрайтис, Бруно Оя, Михай Волонтир, Евгений Лебедев, Валентин Гафт уо. д. а. уһуллубуттар.

«Последний шанс» диэн фильм М. Горькай аатынан киностудияҕа оҥоһуллубут, эдэр ... тэматыгар анаммыт.

Киинэҕэ биллиилээх актер Андрей Мартынов (киинэҕэ биһиги көрбүппүтүнэн «... А зори здесь тихие», «Мгновение», о. д. а. киинэлэргэ көрсүбүттэрэ) мастер Ершов оруолугар, саҥа уорҕин бүтэрбит Леонид Кюоров (киинэҕэ «Несовершеннолетние» диэн хартыынаҕа көрсүбүнүт) Славка оруолугар уһуллубуттар. Киинэ иитэ киинэҕэ Гоголь оруолун ... ылбыттар. Бу сыралаах эдэр ... олоҕор ... ... киирэн ... ... эрэ киһи ... тулалыыр дьон буруйдаахтарын ... ... көрдөрөр.

Бу киинэҕэ Олег Ефремов курдук биллиилээх актер ... киинэҕэ өссө көрдөөх бааллар, ис хоһоонун дириҥник толкуйдатар уонна эдэр дьоҥҥо итэҕэлин өссө улаатыннарар.

Кыһыл көрөөччүлэр, бу киинэлэри көрөргө тиэтэйиҥ!

Н. МАКСИМОВ,
методист.

Снимокка: арт. Леонид Кюоров Слава Горохов оруолугар.

Олимпиадаҕа диэри хаалбыт күннэри ааҕыынан-суоттанан

Спортивнай ырытыы

«Олимпиада-80»-ка диэри үс сүүс кыһаҕан хонук хаалла. Ахыыс чуолкайдаммыт буолаахха, Балаҕан ыйын 27 күнүттэн ыла — 296 хонук. «Туох таһаарыылаах олоххо киллэриллэр, хас да сылы устатыгар туох бэлэмнэммитин, — диэтэ «Олимпиада-80» тэрийэр комитетын председателин бастакы солбуйааччы В. И. Попов СССТА корреспондентигэр, — барытын ситэрэн-хотторон көрөн кэллэ. Олимпийскай материальнай-техническэй базаларын тэрийиини ситэриэххэ, спортивнай программаны үчүгэйдик, чуолкай тыына болуоххалаах, конпьуулар киттэтэлааҕыларын уонна Олимпиада кыттыылаахтарын туох киирээрилэрин барытыныы хааччыйыахха наада.

Бэрт эрдэс оруттаах киэн болуоҕунан үлэ ытааллар. Москвататаҕы Олимпиада кэргэттэр киин ардылары тап хардарыта ... ...йбыт уүтүн тускулаах идеаларын билиһиннэр ... спортивнай быраабыллаларынан буолуохтар сааргыбынан суох.

Бүтүн аан дойду күүттэх спортсменнара Олимпиадаҕа күүскэ бэлэмнэнэллэр. «Москваҕа күрэхтэһиини бэриэдэбин уонна ... ... хаһахнай», — диэтэ халабур, сотору тэгэтэ 200 метрэҕэ сүүрүүгэ аан дойду саҥа рекордун олохтообут биллиилээх итальянскай спринтер Пьетро Меннеа.

«Москваҕа эр дьоннору ... дьукуһ курэхтэһэр эрэ буолбатах, олус киһиэн кыаһыаларын болу ... бэлэмнэнии ... тыппыт ... Европаҕа бастаабыт болгарскай спортсменка Йонка Матова. Олимпиада Ловода, кыра кэлбит ... бастыыннар ытыыта аан дойду ыкы саҥа рекордун олохтоон туран, кини 64 эр киһи ... тугэтэ.

1980 сылга Олимпиада дьахталлар хамаандаларыгар ... программатыгар аан бастаан киллэриллэ. ... ... бастакы ... сабыылар ... бипирэстэринэ ... Ахыыс спортсменкалара, ... да сылларын ... сок олимпийскай курсунан ... Дьэ итэ олимпиадаҕа ... Узбекистан спортсменкаларын ... ситиһиилэр ... Киинэлэр бу күннэргэ дойду чемпионатын ... матчтары Москва «Спартак» хамаандата 2:1 ахсаанынан хотоннор. СССР бастакы чемпионатын ... буолуохтар.

x x x

Дойду футболка чемпионата тумүктэнэ ... ... сэргэ ... хаалла. Кэм кыайыан этэр бэһиэнгэтэ уустук. Кэнникээн сылларга ... чемпионнаргa бу кэмнэ ... ... сыалгылар ... ... чуолкай лидер буолары буолара. Саҥаны бу ... Киев динамовецтара ... ... Тбилиси динамовецтара бастаабыттара.

Билигин турнир «ыраастык эттэнэн. ... хамаандаларга ... ... Бастакы эрэн ... ... Тбилиси динамовецтара уонна Москва «Спартага» — чорбой буттара. Киэниэри элбэх ... ... бэлэмнэннэр ... Киинэлэр ... ... Донецкай «Шахтер» ... ... Тбилиси динамовецтара ... ... тохтуур ... ... буолар ... ... Дьэ онтон «Спартак» ... Тбилиси ... ... тоҕоһо ... ... хамаандалара ... ...

Балаҕан ыйын 23 күнүгэр Киев динамовецтара ... Киинэлэр ... хонуулар ... тэрийбит «Арарат» футболистара «биир тылга» ... ... матчка ... ... 1:3 ахсааннаах хотордулар.

Бакуга эмиэ 1:3 ахсаанынан Донецкай «Шахтер» «Нефтчи» футболистарыгар хотторда. Тбилиси динамовецтара бэйэлэрин хонуутугар «Крылья Советов» хамаандатын 2:1 ахсааннаах сыраны көрсөн кыайдылар. Итэ кылаастаах ... лидердэр ... ... ордук ... Киинэлэр ... ... ситэн ...

x x x

Бииэ ыйы кылааһынан ... ... Олимпиадата ... Спорт ... маастырдара курэхтэһиилэрэ ... ... Биллиилээх курдук ... аан дойдутааҕы курэхтэһиилэр ... буолбута, Лейк-Плэсидка ... сонньуоттар.

Хайыһардыыр ыстаналаачыылар искусственнай бу ... ... трамплинга курэхтэстилэр. Сэтинньи 23 күнүгэр Горькайга ... ... ыстаныыга дойду чемпионата буолан ааста. Горькайтан Алексей Боровитин 75,5, 77,5 метрэҕэ ыстанаат чемпионнаата.

Курэхтэһиилэр 65 метрдээх трамплинга ыстаныылар уонна 65 спортсменнары түмүннүүр.

А. НИКОЛАЕВ (СССТА).

Олимпийскай илдьит

М. Мануилов художник плаката. «Плакат» издательство.

Күһүҥҥү кросс

Сотору тахсыта Чурапчы 1 №-дээх орто оскуолатын ... уруһуйдааһыны бэркэ тэрийбит күһүҥҥү кросстарга быйыл 12-с төгүлүн ыытылынна. Үөрэнээччилэр оҕолоругар өрөйүөн оскуолаларын чэпчэки атлетикаҕа ... ... чемпионнарын таһымын ... ... саҥа бэрийэлэрин ... ... тахсан IV кылаастар уөрэнээччилэрэ бэйэлэрин киэн ардыларыгар ... ... лаахтык ... ... тумүктүүр.

Кросс кыттыылаахтарын оскуола завуһа А. А. Евтюхова эстафетник ... ... Ол кыайыылаахтар ... ... оскуола бастыҥ спортсменнара быһыйдар Толя Александров, Володя Толстоухов, Настя Иларионова уонна Ида Оконешникова көтөҕөллөр.

Курэхтэһиини IV кылаастар кыргыттара саҕалаабыттар. Балаһыанньа быһыытынан кросс киттэччылара үс болохтон араарыллыбыттара.

IV кылаастар болохторугар кыргыттар 200 м. сүүрүүлэригэр Эльвира Слепцова (IV «а») — 42,3 сек. ... ... тахсар. Онтон уолаттар 300 м. сиргэ сүүрүүлэригэр Костя Попов (IV «б») — 56 сек. кэлэн ... маастер буоллулар.

Иккис болохха V уонна VI кылаастар курэхтэстилэр. Кыргыттар 300 м. сүүрүүлэригэр Дуня Эверстова (VI «а») — 55 сек., уолаттарга 500 м. сиргэ Толя Александров (VI «а») — 1 мүн. 40 сек. кэлиттэлэннэр ... ... тахсаллар.

Оттон үһүс болохха — VII уонна VIII кылаастар иккиэн ардылларыгар кыргыттар 200 м. сүүрүүлэригэр Настя Илларионова (VII «б») — 53 сек., уолаттарга Володя Монастырев (VII «а») — 500 м. сиргэ 1 мүн. 32 сек. кэлэннэр чемпионнарынан буоллулар.

Хамаандалаах маҥнайгы болохха IV «а», иккис болохха VI «а», үһүскэ VIII «а» кылаастар кыайыылааҕынан таҕыстылар.

П. БАРАХСАНОВ.

Редакторы солбуйааччы
С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.

КҮНДҮ ААҔААЧЧЫ, «САҤА ОЛОХ» ХАҺЫАККА СУРУТТУҤ ДУО?

Сурутууну „Союзпечать" агентствота, сибээс отделениелара, бэчээти общественнай тарҕатааччылар ыыталлар.

СУРУТУУ СЫАНАТА

сылга — 3 солк. 12 харчы.

Таптыыр иэдьийбит, эбээбит, аймахпыт
КРИВОШАПКИНА
Пелагея Даниловна
өлүүтүнэн марахан марыытаа алдьархай билэр дьоннорутар ...
Одолоро, сиэннэрэ, аймахтара

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уопсай — 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 уса. печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3051.
№ ЗАКАЗА 115.